

Und dass, wohin ich immer geh',
Ich nie verwinden kann dies Weh.

Aus dem Slovenischen übertragen von *R. Baumbach*.

Vidicu, kakor se vidi, ta dva Baumbachova prevoda še nista bila znana, zato sem ju objavil.

Dr. Janko Bratina.

Svetozar Hurban Vajanský nam je znan pač kot slovaški rodoljub in novinar, a kot pisatelja ga ne poznamo. Hurban je urednik „Narodnih novin“, ki izhajajo v Turčanskem Sv. Martinu; pravkar je izšel V. zvezek njegovih „Sobranih del“. O Hurbanu kot pisatelju poroča profesor budimpeštanske univerze dr. Oskar Asbóth, slavist, ki marljivo proučuje jezik ogrskih Slovencev in čita tudi slovenski, v madjarskem mesečniku „Budapesti Szemle“, ki izhaja pod pokroviteljstvom madjarske akademije znanosti. Asbóthov članek je preveden v „Nar. novinah“ in po tem prevodu navajam iz njega sledeče: „Malo čudna reč je to, da i najzadnji (madjarski) čitatelj novin ve, da je Hurban slovaški „agitator“, a niti našim najbolj izobrazenim ljudem se ne sanja, da v tistem malem Turčanskem Sv. Martinu snuje svoje sne mogočen um, od Boga blagoslovljen pesnik . . . Hurbanova dela sem začel čitati v Pešti, predno sem šel na počitnice med Slovake, a nadaljeval sem v T. S. Martinu, kjer pa so tamošnje žalostne razmere motile čist umetniški užitek . . . V prvem zvezku so novele; najbolj uspela je „Podrost“, dijaški roman, ki ga bo slovaška mladež še dolgo čitala. (Motiv: dolžnost vsakega človeka je, dvigati in množiti izobrazbo in dobrobit svojega neposrednega okrožja). V drugem zvezku sta dva manjša romana; prvi se imenuje „Leteče sence“ (Letiace tiene), ki pomeni že velik napredek v kompoziciji in karakteristiki ter napoveduje ustvaritelja slovaškega romana. (Nimamo pravzaprav teme, naše slabosti, čudaštva, hibe so letеče sence, nad njimi se blešči idealno tiha, večna svetloba“, toda luna je zašla: „Na gore se je navalila tema“); drugi roman je „Pustokvet“, ki nam kaže sicer izkaženo družbo, a je vendar pisan tako, da moremo knjigo dati v roke i sedemnajstletni devojki . . . V tretjem zvezku se menja proza z verzi. Pesem „Herodes“ požene madjarskemu čitatelju kri v obraz; Herodes je uradnik, ki po slovaških dobrih napol z dobro besedo, napol nasilno pobira slovaške otroke — za vsakega dobi petak — da jih spravi v Dolnjo zemljo, „osvežit kri brezdelnih madjarskih rodbin“ (Slovaki si to pesnitev čitajo na društvenih sestankih) . . . Bila bi slepota (za nas Madjare), ne videti v njem velikega pisatelja, velikega pesnika, in velika nepravilnost, usodna predsodnost in obveznost bi bila, ne priznati tega, kar ga dviga visoko nad tabor običajnih „agitatorjev“. — V četrtem zvezku je velik roman v dveh delih „Koreň a vyhonky“ (rodoljuben obraz časa) . . . Hurban je tako znamenit pisatelj, da njegova „Sobrana dela“ zaslužijo pozornosti slovaščine zmožnega madjarskega občinstva . . .“

Dr. Fr. Ilešič.

Napoleon — apologet. Napoleon Bonaparte je bil velik prijatelj leposlovja. Ko je izšel Goethejev „Werther“ v francoskem jeziku, je njegova bolestenosentimentalna poezija sicer treznega mladega moža tako prevzela, da je nosil knjigo vedno s seboj kakor svoje dni Aleksander Veliki Homerja. Da se je pa Napoleon tudi sam celo v verzih poskusil, utegne pri nas biti le malokomu znano. Ko je bil še gojenec vojaške šole v mestecu Brienne-le-Château, zložil je sledečo lično basen, ki prav nič ne zaostaja za marsikatero La Fontainovo in ki je vprav karakteristična za velikega vojaka - politika:

Le chien et le lapin.

César, chien d'arrêt renommé,
 Mais trop enflé de son mérite,
 Tenait arrêté dans son gîte
 Un malheureux lapin de peur inanimé.
 „Rends-toi, lui cria-t-il d'une voix de tonnerre,
 Qui fit au loin trembler les habitants des bois.
 Je suis César, connu par ses exploits,
 Et dont le nom emplît toute la terre.“
 A ce grand nom, Jeannot Lapin
 Recommandant à Dieu son âme pénitente,
 Demande d'une voix tremblante:
 „Très sérénissime mâtin,
 Si je me rends, quel sera mon destin? —
 Tu mourras. — Je mourrai, dit la bête innocente.
 Et si je fuis? — Ton trépas est certain. —
 Quoi! reprit l'animal qui se nourrit de thym,
 Des deux côtés je dois perdre la vie!
 Que votre illustre seigneurie
 Veuillez me pardonner, puisqu'il me faut mourir,
 Si j'ose tenter de m'enfuir.“
 Il dit, et fuit en héros de garenne.
 Caton l'aurait blâmé, je dis qu'il n'eut pas tort.
 Car le chasseur le voit à peine,
 Qu'il l'ajuste, le tire . . . et le chien tombe mort.
 Que dirait de ceci notre bon La Fontaine?
 Aide-toi, le ciel t'aidera.
 J'approuve fort cette morale-là.

V slovenskem prevodu bi se basen nekako takole glasila:

Pes in zajec.

Cezar, izboren lovski pes
 in domišljjav, to se razume,
 zaloti zajca sredi šume,
 ki samega strahu pred njim se trese ves.
 „Vdaj se!“ mu zagrmí oblastnik krvoločni,
 da daleč naokrog trepeče vsaka stvar.
 „Jaz Cezar sem, premagan še nikdar,
 po širnem svetu znan junak mogočni.“
 Pri tem imenu žalostno zajče
 priporoči nebesom svojo dušo grešno,
 obenem pa si snuje misel rešno:
 „Presvetli pes, prašati bi se drznil le,
 kaj bo z menoj, če moram se ti vdati?“
 „Ubijem te.“ — „In če bežati
 poskusil bi?“ — „Gotova ti je smrt.“

„Kako?“ — začudi zajec se potrt —
 „na vsak način naj izgubim življenje?
 Odpusti torej grešno poželenje,
 ki mi veli, o Cezar, naj bežim,
 ko smrti, kakor deš, itak ne uhitim.“
 Poreče — in odkuri mu jo spaka!
 Obsodil bi ga Kato, jaz ne grajam ga.
 V bližini lovec s puško čaka,
 pomeri, sproži . . . in ubije psa!
 Naš La Fontaine bi del: „Je pač morala taka:
 Pomagaj sam si, išči si opore,
 če hočeš, da ti Bog pomore.“

Frid. Juvančič.

Listnica uredništva. Dogodi se, da prejmemo pesmi, ne da bi nam pesnik naznanil svoj naslov, pač ker je prepričan, da pesem natisnemo. Ker odgovarjamo samo, ako kdo odgovora želi, moramo pripomniti, da se izognemo tako vsakemu nesporazumljenju, sledeče: „Zvon“ razpolaga s celo vrstjo dobrih pesmi, ki se ne natisnejo iz enostavnega vzroka, ker ne pridejo na vrsto. Ni torej že vsaka pesem slaba, ki ne zagleda v „Zvonu“ belega dne! — Gosp. Višenjski. Vašo „zahvalo“ smo čitali, ne da bi nas bila najmanje iritirala. Se pač močno čutite! No, ne ugovarjamo, da je v vaših pesmih nekaj lirike, a to je tudi vse. Umemo, da se Vam vidi naše obzorje omejeno, a nam se vidi omejeno Vaše! Saj je mogoče, da se še razvijete in da postanete kdaj odličen poet, toda takih pesmi, kakršne so sedaj Vaše, je dandanes vse polno in samo slučaj je, da smo one besede, ki so Vas, kakor videti — tako zasketele, zapisali Vam in ne komu drugemu izmed Vaših kolegov-poetov. Kajti strah nas je obilice pesnikov, ki bodo nekoč morda obupno zrlji na svoje uničene nade! — Sicer pa pošljite svoje proizvode kakemu drugemu uredništvu! Vsaka sodba je subjektivna in še nikdar si nismo domišljevali, da je naša edino prava! — Gosp. Desimir. Vaše reči pričajo o resnem prizadevanju in stremljenju. Vendar nas v poslanih dveh pesmih motijo še nekatere stvari. Rime, kakor na pr.: zatopljena — ljubljena po našem mnenju niso dopustne. Pri Vas morda naglašajo „ljubljenja“, a splošno ta naglas ne more veljati. In takih stvari je še nekaj! . . . Gosp. F. I. B. v Kopru: Poslane nam pesmi niso potem, da bi Vas mogli izpodbujati k nadaljnjemu pesnikovanju. Bolje bo, ako čas porabite za drugo, koristnejše delo. — Gosp. I. D. v Ljubljani. Prejeli, pa ne moremo porabiti.

